



<p>הכרות עם העולם דרך חמשת החושים מלווה את הפעילות היומיומית בגן. החוויה החושית מתורגמת לחוויה רגשית. האם מה שאני רואה, שומע, טועם, מריח ונוגע נעים לי, מסב הנאה ועונג או האם הוא מציק ומעורר אי נוחות. כאשר החוויה החושית מתורגמת לחוויה רגשית מיטיבה, העולם נתפס כמקום שבו בטוח ונעים לשהות בו ולפעול בתוכו. אי לכך המטרה הראשונית היא להציע מגוון של חומרים ולתווך אותם לפעוט על מנת ליצור חוויה נעימה. מטרה נוספת היא להרחיב את מנעד החומרים שאיתם ילדים רכים באים במגע על מנת להרחיב את הניסיון שלהם ולאפשר להם לבנות לעצמם בהדרגה מושגים מופשטים. הפעילות החויתית במגוון חומרים במהלך השנה מאפשרת לילדים להבין שאנו יכולים למיין את החומרים שאותם אנו לומדים להכיר בעולם על פי תפקודם ולא רק על פי צבע, צורה ועוד. מהי המשמעות של "דבק" בהיבט ההתפתחותי?</p> <p>א. <u>תחושה ותפיסה</u>: העולם נתפס בהתחלה ככאוס, לאחר מכן מתייצב בזיהוי הפצים קרובים ידועים, אלמנטים בודדים שאינם יוצרים קשרים. רק לאחר מכן הילד מתחיל להבחין ביחסים בין האלמנטים הנ"ל. יחסים פירושו סוגים שונים של חיבורים או דחית חיבורים. דבק הוא חומר מלאכותי שיוצר קרבה מלאכותית בין שני אלמנטים בודדים.</p> <p>ב. <u>הבנה ועיבוד קוגניטיבי</u>— דבק הוא חומר שמאפשר לילד להתנסות בבניית יחסים אלה של חיבור באופן פעיל. הדבק הוא סוג של חיבור שמסביר כיצד העולם מקיים קשרים בתוכו.</p> <p>3 מצבים שבהם חומר מקיים קשר עם חומר אחר:</p> <p>1- כל אלמנט נשאר שלם ומחובר אל יסוד אחר באמצעים שורשים, יסודות, חבלים, דבק, הלחמה...</p> <p>2- החומרים מתערבבים יחד אבל כל אחד שומר על תכונותיו. לא נוצרים קשרים כימיים. יש תערובת הטרוגנית כמו – מים ושמן ויש תערובת הומוגנית כמו גל לשיער, מיץ פטל...</p> <p>3- החומרים מתרכבים יחד, נוצרים קשרים כימיים, ומאבדים את הזהות המקורית ומקבלים זהות חדשה. יש מעל 300 מיליון תרכובות שונות שידועות לאדם.</p> <p>ג. <u>פרשנות איכותית – רגשית</u> - על כפות הידיים - משהו נוגע כך ונדבק אליך – קרבה תחושתית שמתורגמת להרגשה: נעים לי, לא נעים לי, מדגדג, עוקץ, מפריע....ההתייחסות של ילדים למגע מסוג כזה שמציע קשר שלא קל לנתקו, מלמד את הילד על תהליכים רגשיים של קרבת יתר ועל תחושות נעימות ולא נעימות. שטיפת הידיים והפנים אחרי האוכל ופעילויות מלכלכות משדר לפעוטות שהמגע עם חומרים לא תמיד רצוי למבוגר. ראו ילדים שאוכלים קוסקוס או בולונז. לרובם ההתמרחות כלל אינה מפריעה, היא מפריעה למבוגר. הנושא מאפשר לפעוטות, לגעת בחומר שנדבק ולהנות ממנו, להכיר כיצד החומר הדביק פועל בעולם וכיצד הוא משרת אותנו.</p> <p>ד. <u>פרשנות איכותית – חברתית</u> – דבק הוא אחת ממטפורות לתהליכים של קשר בין ילד לילד ובין ילד למבוגר. קיים תהליך למידה סמוי שבו הילד לומד את רמת הקרבה הנכונה.</p>	<p>דגשים רעיוניים</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ פיתוח נכונות והסתגלות לחומרים חדשים, בלתי מוכרים בזהירות אך ללא חשש. ▪ הקשבה והענות להוראות השימוש מבחינה בטיחותית. ▪ שימו לב להוראות היצרנים בשימוש בדבקים השונים. הראו לילדים דוגמא כיצד אתם קוראים את התוויות על החומרים השונים. בדבקים יש להשתמש רק באופן המומלץ על ידי הצרכן. 	<p>דגשים ערכיים והתנהגותיים</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ נכיר סוגי דבק שונים: אכילים ובלתי אכילים ▪ בלתי אכילים: דבק לבן, דבק שקוף, סלוטייפ, איזוליר בנד, דביקי, פלולינה, פלסטרים אכילים: דייסות, דבש, סירופ, מרשמלו, טופי, מרציפן, בצק מקמח ומים. ▪ הילד יבין כי דבק המשמש כמחבר פועל על ידי התקשות דרך קור, חום, לחץ או יובש. נכיר את שפורפרת הדבק ונבין למה היא סגורה ואטומה. ▪ הילד יווכח שמרבית הדבקים הופכים לשקופים כי אנחנו לא רוצים שיראו את החיבור. ▪ נדון עם הילדים בשימושים השונים של חומר דביק: לחיבור אובייקטים, לתרכובות בבישול ואפיה, לקישוט, לרפואה ועוד 	<p>הזמנה לשיח בבית ובגן</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ נצמיד רצועות סלוטייפ על שולחן חשוף, עם קצה מגולגל, להזמין את הילדים למשוך את רצועת הסלוטייפ מהשולחן. ▪ נמרח דבק לבן על כפות הידיים ונתבונן מה קורה וכיצד הוא מתקלף כאשר הוא מתייבש ▪ נציע לילדים פתקיות דביקות במגוון צורות וצבעים להדבקה בקומפוזיציה חופשית על קרטון, נייר או ניילון (רצוי לזמן סוגים שונים של משטחים להדבקה). ▪ נוסיף לדבק: צבע, חול, נצנצים ונבדוק מה קורה לדבק. ▪ נדביק קופסאות קטנות שאספנו למיחזור זו לזו עם סוגי דבקים שונים ונבדוק מה נדבק היטב ומה פחות. ▪ נעבוד עם טפט שקוף שאנו מניחים אותו עם החלק הדביק כלפי מעלה. (ראו נספח 1) ▪ נחמם טופי במיקרו או בשקית המונחת במים חמים- ניתן לילדים ללוש ולשחק בחומר הדביק. ▪ נדביק ניירות ועיתונים שונים עם צבעים שונים ועם כלים שונים. ▪ נשפוך חומר דביק כמו דבש לצלחת חד פעמית ונחרוץ בחומר באמצעות האצבעות ונבדוק מה קורה. ▪ נשחק בסליים ובפלוליה- חומרים דביקים שניתן להשיג מוכן במגוון צבעים וניתן גם להכנה בבית. ▪ נשתף את הילדים בתהליכי בישול ואפיה. ניתן להם לגעת בשמן, בבצק דביק, בדבש, בחמאה וכו'. ▪ נציע מדבקות במגוון צורות וצבעים. קיימים אינספור רעיונות באינטרנט שמגרים את הילדים לעבוד עם מדבקות ולדייק. ▪ הדבקת פלסטרים על אברי גוף שונים של בובה (מסמנים נקודה בצבע או טוש אדום ועליה מזמינים את הילדים להדביק פלסטר) 	<p>הזמנה לפעילות בבית ובגן</p>
--	--------------------------------



נספח 1: טפט שקוף



נספח 2: קולאז חופשי – חומרים שונים בעלי גודל וטקסטורה מגוונת.